

Nyhetsbrev oktober 2018

«Lindring i nord»

Regional Kompetansetjeneste for lindrende behandling

Váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus

Foto: Vårin B. Ottesen

Nasjonale faglige råd for lindrende behandling i livets sluttfase

Rådene ble publisert 14. september i år og er utarbeidet av en bredt sammensatt gruppe med fagpersoner, i regi av Helsedirektoratet. Nord-Norge var representert ved Bente Ervik fra «Lindring i nord». Rådene gjelder for livets sluttfase som defineres som de siste uker, dager og timer. De gjelder for personer over 18 år og er diagnoseuavhengige. Rådene gjelder for både hjemmeboende og de som bor på institusjon i kommunene, og for spesialisthelsetjenesten. Involvering av pasienter og pårørende tidlig i det palliative forløpet er vektlagt. Forhåndsamtaler og planlegging beskrives som gode virkemidler for god lindrende behandling. [Les de nasjonale rådene her](#)

Leve med kreft

Nasjonal kreftstrategi (2018–2022)

Ble publisert i april i år og er en videreføring og en oppdatering av Nasjonal kreftstrategi 2013–2017 – Sammen mot kreft. Aktuelle nye mål som gjelder lindrende behandling er *Pakkeforløp hjem* og palliativ behandling som en integrert del av hele pasientforløpet. *Pakkeforløp hjem* omhandler hvordan pasientens behov kan ivaretas i overgangen fra sykehus til kommune. [Les den nye kreftstrategien her](#)

«Lys i mørket» -Landskonferansen i Bodø

12.-14. september ble den 15. landskonferansen i palliasjon avholdt i Bodø. 550 deltakere fra hele landet deltok. Det var stor interesse for konferansen, og den ble tidlig fulltegnet.

Flere av foredragene hadde fokus på andre diagnoser enn kreft, som hjertesvikt, demens og ALS. Dette er i tråd med anbefalingene i NOU 2017:16 som sier at «*palliativ behandling må tilbys til alle diagnosegrupper som tradisjonelt ikke har vært omfattet av palliasjon (diagnoser utenom kreftdiagnoser)*» (kap. 5.1.5).

Av andre tema kan nevnes: palliasjon ved avslutning av avansert livsforlengende behandling utenfor sykehus, forhåndsamtaler, barn og palliasjon, frivillighet, å være hjelper, symptomlindring og presentasjon av nasjonale faglige råd for lindrende behandling i livets sluttfase. [Se presentasjoner her](#)

Den 16. landskonferansen i palliasjon holdes i Oslo høsten 2020.

Prosedyre for tunnelert epidural- eller spinalkateter

Helse Bergen har lagt ut en ny kunnskapsbasert fagprosedyre om håndtering av spinal (intratekal)- og epiduralkateter til smertebehandling av palliative pasienter. Prosedyren er utarbeidet av en tverrfaglig arbeidsgruppe fra Haraldsplass Diakonale Sykehus og Haukeland universitetssykehus. Prosedyren og tilhørende videosnutter finner du på hjemmesiden til Kompetansesenter i lindrende behandling [Helseregion Vest](#).

Bruk av medisinsk cannabis

Medisinsk cannabis er produkter som inneholder enten hele eller deler av cannabisplanten til medisinsk bruk. Ifølge Helsedirektoratet og Legemiddelverket er det enighet om at det finnes en liten gruppe pasienter som kan ha nytte av lindrende behandling med medisinsk cannabis, blant annet alvorlig syke kreftpasienter og palliative pasienter med sterke smerter som ikke oppnår tilstrekkelig lindring av godkjente legemidler. [Legemiddelverket](#) har prosedyre for behandling med medisinsk cannabis. Les om foreskrivingsrett på [Helsedirektoratets hjemmeside](#).

Pasient- og pårørendeinformasjon om lindrende behandling.

På nettsidene til de ulike helseforetakene i Nord-Norge kan man finne informasjon om lindrende behandling til pasienter og pårørende. Informasjonen bygger på en felles norsk mal, men er lokalt tilpasset. Skriv *Lindrende behandling i søkefeltet*.

[UNN HF](#), [Finnmarkssykehuset HF](#), [Nordlandssykehuset HF](#), [Helgelandssykehuset HF](#)

Håndbok i lindrende behandling

«Lindring i nord» har lenge vurdert om håndboka skal oppdateres/videreutvikles eller fases ut i lys av at Nasjonalt handlingsprogram i palliasjon revideres. Vi får mange tilbakemeldinger på at håndboka fyller et behov for lett tilgjengelig informasjon om praktisk palliasjon, og det er nå bestemt at håndboka videreføres og vi vil gå i gang med en revisjon i løpet av vår 2019.

Kurs og konferanser

Kurs i lindrende behandling i Kirkenes

30.-31.10.2018

Kurset er et samarbeid mellom Kirkenes sykehus og «Lindring i nord».

Målgruppe er helsepersonell fra kommuner og sykehus som kommer i kontakt med pasienter med behov for lindrende behandling. Kurset er fullt, venteliste. [Informasjon om kurset](#)

Kurs i lindrende behandling i Tromsø

20.-22.03.2019

Dette er det årlige tredagerskurset i lindrende behandling i Tromsø.

Målgruppe er helsepersonell fra kommuner og sykehus som kommer i kontakt med pasienter som har behov for lindrende behandling. Program og informasjon om kurset vil komme etter hvert på vår hjemmeside www.unn.no/lin

Omsorg ved livets slutt

04.- 05.12.2018

Hvor: Radisson Blu Royal Hotel, Bergen, Norge.

En konferanse for alle som arbeider med døende.

Konferansen presenterer ulike vinklinger på dette viktige arbeidet.

Arrangør: JobbAktiv. [Les her](#)

Den 8. internasjonale PRC (European Palliative Care Research Centre) konferanse

12.-14.12.2018.

Avholdes i Edinburgh, Skottland.

Tittel: Precision medicine in palliative and supportive care.

Hovedtema: Cancer pain, integrated palliative care, cancer cachexia, psychological interventions. [Les her](#)

Fagnettverksmøter for ressursykepleiere i kreft og lindrende behandling

Det blir felles fagnettverksmøte For UNN HF og Finnmarkssykehusene med tilhørende kommuner tirsdag 23.10.2018. E-post med invitasjon og program er sendt til ressursykepleierne med kopi til lederne. For Nordlandssykehusene og Helgelandssykehusene med tilhørende kommuner er det lokale møter i høst. [Les om fagnettverkene](#)

Fagfeltnytt

Systematic review and meta-analysis of cannabinoids in palliative medicine.

Artikkel som omhandler bruk av medisinsk cannabis i palliativ medisin med vekt på effekt, toleranse og pasientsikkerhet. Systematisk gjennomgang og meta-analyse av 108 studier, hvorav 9 studier med totalt 1561 deltakere, ble tatt med videre. Konklusjonen i artikkelen er at man på dette grunnlaget ikke kan gi anbefalinger i bruk av medisinsk cannabis, og at videre forskning på feltet er nødvendig for å identifisere effekt og pasientsikkerhet ved bruk av medisinsk cannabis. [Les hele artikkelen her](#)

Vi ønsker dere alle en fortsatt fin høst!

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg